

FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Húszévre 2 frt.
Félévre 1 „
Három hóra 50 kr.

Szerkeszti és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

Jókai Mór.

Ki ne hallotta volna már, hogy a most élő magyar költők között Jókai Mór a legnagyobb. Épen ebben az esztendőben mult 70 éves, de lelke ruganyosságán s szive nemes hevén korántsem érzik meg e magas kor terhe. Ma is oly fiatalosan ír, mint sok évvel ezelőtt, regényei, versei és szindarabjai ma is tele vannak az ifju kedély és a jövő iránt bizalommal viseltető szív jókedvü, rózsás nyilatkozataival.

Pedig de sok szomorúságon, bajon és nagy megrázkódtatáson ment keresztül Jókai. Abban az időben, 1825-ben február 19-én született, a mikor a magyarban eszmélődni kezdett a nemzeti érzés s abban az időben, 1830-tól 1846-ig tanult, a melyben a nemzeti érzés eszmélődéséből ébredés lett, a sötétségen, a mely olyan soká borította a magyar nép életének folyását, át kezdett törni egy-egy fényes napsugár. Csoda-e, ha Jókai szive, lelke, gondolkozása összeforrott a nemzet lelkével és a hamisított magyar szellemmel.

Iskoláit Pozsonyban, Pápán és Kecskeméten végezte s huszonegy éves korában már ügyvédi diplomát nyert. Ügyvédnek készült, de korántsem fogott hozzá a prókátoroskodáshoz, mert látta, hogy nem azokat az apró garasos pereket kell megnyernie ennek a nemzetnek, ha boldog akar lenni, hanem egy sokkal nagyobbat, azt a pert, a melyikben a magyar szabadság és becsület forgott koczán. Elfordult hát a kis emberi perektől s beállott a nemzet ügyvédei sorába.

Először tollat ragadott, azután az ékesszólás hevével tüzelte fel az ifjuságot az 1848-diki nagy napokra s egész erejét, eszét és mindenét

ennek a nagy és dicső dolognak a szolgálatába állította.

Lezajlott a forradalom is.

Utánna Jókai még lázassaban folytatta munkáját az irodalom terén, buzdított, vigasztalt s megjövendölte, hogy be kell következnie még egy jobb kornak, a melyben még kivívjuk azt, a mit 1849-ben a balsors újra kicsavart a kezünkből: leszünk mi még szabadok.

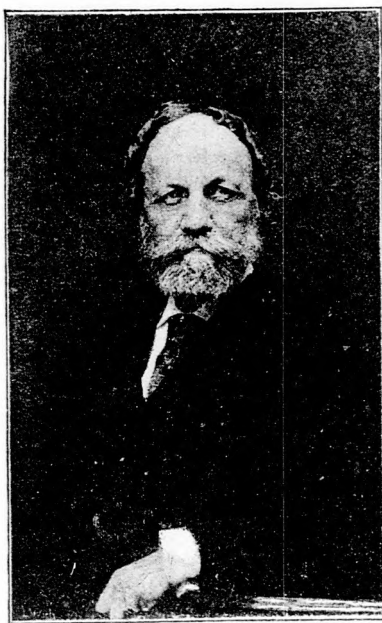
S azokká is lettünk! — Van ugyan még ezen a mi szabadságunkon egy-két seb, de majd beforradnak idővel még azok is, van dicső alkotmányos érzületü királyunk, a ki azokat beforrasztja.

Az alkotmány visszaállítása óta Jókai csaknem szakadatlanul képviselő. E mellett azonban számos tudományos és egyéb társulatoknak is érdemdu és oszlopos tagja s állandóan forgatja a tollat úgy is mint regényíró, úgy is mint politikus.

Művei olyan szépek, hogy majdnem minden európai nyelvre lefordították s idegenek is olvassák. Így érte el Jókai azt, hogy megismertette a világgal a magyart s bebizonyította az idegen nemzeteknek, hogy mi is vagyunk

olyan legények, mint mások s nekünk is van olyan költőnk, a kinek a műveit az egész világ elolvashatja.

De Jókainak nemcsak műveit olvassák szívesen a külföldön, hanem szavára is örömet hallgatnak. Csak a napokban történt, hogy Brüsszelben felemelte a szavát az egész Európából összegyűlt idegen tudós képviselők előtt s rosszakaratu támadások ellen fényesen megvédte a magyar nemzetet. Ott megtapsolták, mi pedig bemutatjuk olvasóinknak.

Jókai Mór.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A választók joga. Ugyancsak rutul bántak el a választók lajstromának összeírásánál a kormány emberei. Nincs nap, hogy panaszok ne érkezének hozzánk az ország minden vidékéről. Legutóbb a *felső-díósi*-ak küldték be nekünk azt a bünlajstromot, a melyből a legnagyobb igazságtalanság ri ki. Egyik-másik választónak a nevét rontották el, többeket 19 esztendővel öregebbeknek vagy fiatalabbaknak írtak be, másokat meg egyszerűen kihagytak, pedig adót is eleget fizetnek s hátralékuk sincs. A felszólalások természetesen most már gyakoriabbak, mert letűnt az a kor, a melyikben a magyar nép minden írást szentírásnak tartott s kezdi érteni, hogy bizony az írás körül, ha még oly hatalmasok is azok, a kik írják, senki fiának sincsen joga hamisságokat elkövetni.

A kormány neheztelése. A kormány haragszik a külső országoknak Budapesten székelő konzulaira és képviselőire, hogy a magyar nemzeti ünnepek alkalmával, a milyen most a király születésnapja és szent István napja volt, nem jönnek el az ünnepi istentiszteletre. Hát ha a dolog csakugyan úgy van, hogy a konzulok csak gondatlanságból s feledékenységből maradnak távol az ilyen nemzeti ünnepektől, akkor a kormánynak igaza van, ha neheztel, de ha azokat az urakat az tartja távol a mi nemzeti ünnepeinktől, mert a miniszterium nem tartja őket érdemeseknek arra, hogy egyszer másszor figyelemmel legyen irántuk, akkor a kormánynak nincs joga a neheztelésre. A milyen a *jó nap*, olyan a *fogadj isten*.

A jövő évi költségvetést már elkészítette a pénzügyminiszter s kimutatja, hogy többet fog az ország bevenni, mint a mennyit kiad. Bár igaz volna. Csak aztán úgy ne legyen, mint az idén, hogy a bevétel és kiadások mérlege már az első félévben 14 millió forinttal meghibbanjon.

Az anyakönyvvezetők kinevezése még mindig tart. Mindennap egy-egy vármegye anyakönyvvezetőinek kinevezéséről kapunk értesítést. Legutóbb a györmegyei anyakönyvvezetők nevét hozta a hivatalos lap.

Beszterczebányán az országos erdészeti egyesület most tartotta meg közgyűlését. A gyűlést báró Bánffy Dezső miniszterelnök nyitotta meg, mert ő ennek az egyesületnek egyik alelnöke. Az országból összegyűlt erdészek azután megbeszéltek, hogy hogy kellene a kopár vidékeket befásítani. Több ügy elintézése után elhatározták azt is, hogy jövő évben Budapesten tartják meg gyűlésüket.

Bécsből azt halljuk, hogy Ausztriának nemsokára új kormánya lesz. A mostani hivatalnok kormány annak idején úgy is csak rövid időre foglalta el a helyét, mert hamarosan nem tudtak más miniszteriumot összeállítani. Most azonban azt híresztelik, hogy Badeni gróf, a gácsországi helytartó, hajlandó egy állandó kormányt alakítani.

Sziciliában megint olyan zavargások készülnek, a milyenek két év előtt voltak s a mikor az éhező népet, azért mert kenyeret kért, halomra lövették. A nyomor ebben az esztendőben újra akkora, kivált a földmivelő parasztság között, hogy alighanem lázadás lesz belőle. A termés anélkül is gyöngye, földjeik sem a legjobbak, ezenkívül azonban még terheik is szaporodnak napról-napra, úgy hogy a szegény szicíliai nép maholnap igavonóvá válik.

A bolgár dolgok csak nem akarnak rendbe jönni. Ferdinánd fejedelem már otthon van s meg is próbálja a rend helyreállítását, hanem a nagyon magosra felzudult hullámokat se lehet ám egyszerre és csak egy paranesszóra lesimitani. Szófia fővárosnak azt a fertályát, a melyben a lázongóknak fészke volt, körülférfalozta s rendőrséggel átkutatattatta és sok oly dologra akadt, a mi több magas állásu bolgár emberre is furesa világot vet. A mi pedig a bolgároknak az oroszokhoz való vonzódását illeti, hát ez nem tartott sokáig, csak addig, míg ők is átláttak a szitán s belátták, hogy bizony nagy árt kellene fizetniök azért, hogy az orosz duzzogó areza mosolygóra váljék. Le is hültek hát annyira, hogy ma már még a kis Boris herezegnek, Ferdinánd fejedelem fiának, a görögkeleti vallásra való áttéréséről sem beszélnek többé. Szóval, visszahúzták az agarakat a bolgárok. Ezt a kis szégyent elkerülhették volna, ha okos szóra hallgatnak vala, hanem azért se baj, jobb későn, mint soha s a bolgárok talpra állhatnak még így is, ha nem vesztik el újra fejüket és önbizalmukat. Csak az a nép vesz el, a melyik önkényt rohan igába, veszedelembé.

Kinából aggasztó hírek érkeznek, a melyek a keresztények üldözéséről beszélnek. A dühös néptömeg megtámadta az amerikai hittérítőket, elpusztított néhány templomot és iskolát és sokakat megsebesített. Fuesu városban folyton csak ez a kiabálás hangzik az utcákon, hogy: üzzétek el az idegen ördögöket.

Japánban a kolera erősen dühög. Eddig 30 ezer ember betegedett meg s vagy 20 ezer halt meg közülök.

MI UJSÁG?

A királyi pár Gödöllőn. A királyné szeptember 26-án érkezik Gödöllőre, a hol bevárja a királyt, a ki október közepén érkezik oda az őszi vadászatokra. A fogadtatásra már folynak az előkészületek, az udvari várótermek egy részét új butorokkal látják el és a kastélyban a kis elfogadó termet és a királyné lakosztályának egy részét újra kárpitozzák.

Egy hercezkisasszony bérnialása. Reichenauból írják, hogy az ünnepi mezbe díszített wartholezi kastély virágokkal fölékesített házi kápolnájában a napokban vette föl a bérnialás szentségét *Erzsébet* hercezkisasszony, Károly Lajos kir. herceg legfiatalabb leánya. A bérnialási szertartást *Gruscha* hercegeések végezte, a bérnialási tisztet pedig a pármái hercegeasszony viselte. A bérnialás előtt a hercegeések hatásos beszédet mondott. Bérnialás után a hercegi kastélyban diszlakoma volt, melyen számos előkelőség vett részt.

A trónörökös betegsége. Ferencz Ferdinánd főherceg, a mióta megbetegedett, állandóan Mendelhofban tartózkodik. Legujabban azt írják róla, hogy tüdőhurutja sehogy sem akar javulni s hogy az orvosok a lovaglást és a hosszabb gyaloglást is megtiltották neki. Ez az állapot a trónörökösnek sehogy sem tetszik s mint minden beteg, úgy ő is türelmetlen kezd lenni, mert tüdőhurutját leszámítva különben jól érzi magát s mozgáshoz és tevés-vevéshez szokott természete nem állja a tétlenséget.

Kossuth Lajos nevenapja. A második esztendő a mostani, a melyben Kossuth Lajos nevenapját szomorúságban ünnepeltük meg. Budapesten nagyon sokan fölkeresték sírját a kerepesi úti temetőben s elhalmozták azt virágokkal. Két nő s egy fiatalember beszédeket mondtak s szép koszorukat tettek le a sírra. De a vidék is illendően tartotta meg e napot s több helyen áldozattűzet gyújtottak a nagy hazafi emlékének.

Pokolgép a Rothschild-bankházban. Párisból egy nevezetes merényletnek híret veszszük, felakarták robbantani az ottani Rothschild bárót egy levélbe zárt pokolgéppel. Rothschild Alfonz báró nevére ugyanis egy három fekete pecsétes, nagyobb alaku levél érkezett a postán, a melyre az volt rá írva, hogy magának a bárónak adassék át s az sajátkezűleg bontsa fel. A dolog még sem úgy történt, mert a báró a többi levéllel együtt ezt is leküldte a bankjába, mert azt hitte, hogy abban a levélben sem lehet más, mint hivatalos dolog. A levelet hát Jakobszki nevű hivatalnok bontotta fel. Zsebkéssel akarta felválni az egyik szélét, mint szokás, de a kés éle egy helyen csak megakadt, úgy hogy nagyobb erővel kellett neki menni a felvágásnak. Ott azon a helyen egy zsineg volt, a melynek átmetszése után a levél

felrobbant s elszakította a hivatalnok balkezeinek az egyik ujját s kiütötte a balszemét. Persze, rögtön értesítették a rendőrséget s ez megállapította, hogy a levélben nem volt más, mint két kemény kartonlap közé szorított robbanó anyag. S ez a pokolgép arra volt szánva, hogy a dúsgazdag Rothschild Alfonz bankárt szaggassa darabokra. Hogy ki adta fel a levelet, azt eddig nem tudták kipuhatolni. Szomorú dolog, hogy ma már annyian akarnak gyilkossággal sorsukon segíteni. A szegény hivatalnokot Rothschild palotájában vették gondozás alá.

Frigyes kir. herceg és a tisztí szolga. A pozsony-megyei Stomfa község mellett a napokban nagy éjszakai gyakorlatot tartottak a katonák. Erre a gyakorlatra Frigyes kir. herceg is megjelent s táborkarával együtt átlövagolt a Besztercze vizén, hogy meglássa, honnan fogják az ő csapatait megtámadni. Az utkanyarulatnál egy tisztí szolgát talált, a ki ura lovát kantárszáron tartotta. Megkérdezte tőle:

— Merre ment a zászlóalj?

— Azt nem szabad ám megmondanom, fenséges ur! — válaszolt a szolga.

— Dehogy nem! Nekem megmondhatod. Parancsolom!

A tisztí szolga pár pillanatig habozott, fűrészve végig nézett a fényes uraságokon, aztán jobb felé mutatott:

— Arra mentek, ni! fenség.

Frigyes kir. herceg és a táborkar ellovagoltak a mutatott irányba; hanem a keresett támadó zászlóaljt nem találták sehol sem; épp ellenkezőleg, a baloldalon fölhangzott a támadó csapatok zaja. A legény félt egy kissé, hogy a kir. herceget megtévesztette, de másnap vígan összeütötte a bokáját, a mikor a kir. hercegtől egy aranyat kapott jutalmul katonai hűségeért.

Bucsuzó püspök. Baltik Frigyes ág. hitv. evangélikus püspök, a kit Balassa-Gyarmaton választottak meg papnak, tegnap bucsuzott el liptómegei híveitől. A püspök a kispalugyai templomot szentelte fel s ez alkalommal hosszabb beszédet mondott, a melyben figyelmeztette híveit, hogy neveljék gyermekeiket becsületes emberekké, hogy az egyház és a hazáért teljesítsék egykor magyar honpolgári kötelességüket. Baltik vasárnap tartotta utolsó istentiszteletét és bucsuprédikációját s már a napokban végleg elköltözik Balassa-Gyarmatra.

Szerencsétlenség a hadgyakorlatokon. A Komáromban állomásozó gyalogezred a minap Ó-Szőny község közelében gyakorlatokat tartott. A község közelében hidat vertek, a melyet nagy csapat gyalogság őrizte. Éjjel után a hidat egy osztály huszár támadta meg, mire a gyalogság gyorstűzeléssel felelt. A huszárlovak megvadultak a hirtelen puskaropogástól s a lövések felvillanó tűzétől s a hidon levők magasra ágaskodtak lovasaikkal, de a hátul levő huszárok erről semmit sem tudtak s feltartóztatlanul nyomták előre a hidon levőket. Zűravaros

vészes esatajelenet fejlődött most ki. A huszárok közül többen lezuhantak a hidról lovastul együtt a mélységbe. Az egyik huszár a fején oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rögtön a kórházba kellett szállítani, a többiek közül pedig igen sokan sérültek meg többé-kevésbé súlyosan. Két lovat a helyszínén rögtön agyon kellett löni, de lesz több ló is, a mely a szenvedett sérülések következtében katonai szolgálatra alkalmatlanná vált. Szerencsének mondható, hogy a hátul levő s előrenyomuló huszárok idejekorán észrevették a veszedelmet s lovaikat visszatartották, mert különben a veszedelem óriásivá lett volna. A gyakorlatokat természetesen azonnal félbeszakították s a sebesülteket segélyben részesítették. Hogy ki volt a szerencsétlenség okozója, még nincs kiderítve, de katonai körökben azt hiszik, hogy a huszárok követhettek el hibát azzal, hogy a gyalogság védelmi vonalát minden áron keresztül akarták törni s tulságosan forszírozták a gyalogság által megszállva tartott hid elfoglalását. A gyakorlaton sérüléseket szenvedett huszárokat most a komáromi helyőrségi kórházban ápolják.

Öngyilkos földesur. A napokban Jakabffy Tódor, a ki 4—5 év előtt még dús gazdag földesur volt, föbe lőtte magát. A még alig 37 esztendő fiatal ur az utolsó esztendőiben kártyázás és a lóversenyeken való fogadások következtében mindenét elvesztette, sőt adósságokba is verte magát s olyan sorsra jutott, hogy inkább megvált az élettől. Kártya és szerencsejáték sok embernek adta már a gyilkos fegyvert a kezébe.

Tolvajfogás bicziklivel. Hallatszott elég panasz a bicziklizők kellemetlenségei ellen s most egy kerékpáros Kolozsvárott bebizonyította, hogy gyakorlatilag hasznára is vannak a nagyközönségnek, legalább a rendőrségnek igen. *Buttykay* Menyhért magánzó házába a nyitva hagyott ajtón behatolt egy Béres András nevű közműves. Felfeszegette az íróasztal fiókjait, honnan több régi arany- és ezüstpénzt, egy töltött revolvert és ékszert emelt el. Épen elmenekülőben volt, mikor a házigazda fia hazajött s észrevette. A tolvaj vad futásnak eredt s már majdnem kimenekült az üldözők kezei közül, mikor az egyik utcán szemben kerékpározott vele *Friedmann* Jakab hivatalnok. Ő is észrevette, hogy tolvajt kergetnek. Nosza bicziklijével utána iramodott s az egyik utca végén, midőn közelébe ért, hirtelen leugrott a biczikliről s a már kifáradt tolvajt nyakon csípte, erre az üldözők is beérték a tolvajt s lefűlélvén, a rendőrségre kísérték.

Két gyermekleány hőstette. Levelezőnk írja: gróf *Zichy* József vedrődi uradalmán a minap az egyik uradalmi tiszt, *Kardos* Lajos három éves Józsi fiával sétált egy tizenhétéves leány az uradalmon keresztül folyó Sidra nevű patak mellett. A fiu egyszerre csak megbotlott s fejjel beleesett a rohanó árba. Két kis leány, a 12 éves *Forstinger* Sárka és a 10 éves *Schwarzer* Gitta, jó barátok, kik közelben játszódtak, látván a hullámokkal küzdő fiut, szónélkül utána

ugrottak és saját ifju életük veszélyeztetésével kihúzták őt. A fiu még életben volt s most már ismét jól érzi magát. Gróf *Zichy* József, kinek elbeszéltek az esetet, a két kis hősnőt megjutalmazta.

Innen-onnan. *Nagyváradon* drága bibliát emelt el *Wohlberg* Istvánné lakásáról egy ájtatos tolvaj. A biblia minden lapja egy-egy bankó volt. Az asszony így akarta megőrizni pénzét, de neszét vették s ellopták. *Ürmösön* óriási tüzvész dühöngött. Számos család maradt hajléktalan. *Hegyköz-Kovácsiban* *Mirki* Albert nevű fiatal legény szerelmi bánatában szíven lőtte magát. *Tatán* egy feltűnő szép eselédleány *Orbán* Julesa öngyilkosságot követett el, mert szeretője elhagyta. *Nagyváradon* *Katz* Czeczília elzüllött asszony, a ki fényes sorsból sülyedt alá, a rendőri dologház egyik zárkájában felakasztotta magát. Idejekorán észrevették s megmentették.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknek, mint p. o. *Mauthner*nél lehet beszerezni, mert az ilyen világegyetemek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Univ. med. Dr.

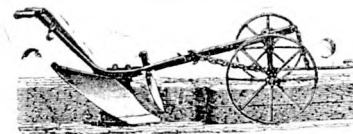
fog- és szájbetegeknek

ACZÉL

rendelnaponkint 10—12 és 2—4 (szegényeknek 12—2-ig) Budapest, váci-utca 4.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapest ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönösség elyén alapulván, a legolcsóbb díjak mellett eszközli a tűzkárbiztosításokat, melyeknél a feleknek a jelentékeny megtakarításon kívül más előnyöket is nyújt.

Az igazgatóság tagjai: *Teleki Géza* gróf elnök, *Csávossy Béla* alelnök, *Andrássy Géza* gróf, *Ahsbahs Leó* lovag, *Desseffy Aristid*, *Komjáthy Béla*, *Péchy Tamás*, *Rothkugel Arnold* lovag, *Rudnyánszky Béla*, *Szentkirályi Kálmán*, *Sztáray István* gróf, *Szónyi Zsigmond*, *Teleki Sándor* gróf, vezérigazgató: *Szónyi Zsigmond*. A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött várakozásokat; káresetekben a feleknek a legrövidebb idő alatt megtéríti a tényleges kárt és előzékeny eljárásával kivívta magának a közbizalmat. — A szalmás eleség és takarmánykészletek biztosítása is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetenél, mint bármely hazai intézetnél. Csakis a tiszta díjat és a kincstári bélyeget számítja minden másnemű illeték kizárásával. — Felvilágosításokat szívesen ad az igazgatóság Budapestben és az egyes községekben létesített ügynökségek.

BÄCHER RUDOLF

cs. és kir. szab. ekegyáros,

BUDAPEST, Váci-körut 78. sz.

Ajánlja felülmulhatlan egyes egytemes, két, három és négy barázdás ekéit, továbbá kitűnő talajmívelő eszközöket, solid kivitelben, jutányos áron.

Az ekék kormánylapja és szántó-vasai keményített páncél aczélból vannak.

= Árjegyzék bérmentve. =

Meg nem felelő ekék vissza vétetnek.

Nyers tojás etetése kis csirkékkel. Rendes körülmények között a kis csirkékkel főtt és apróra vagdalt tojást szokás etetni. Azonban megejtett kísérletek azt bizonyítják, hogy a nyers tojás kissé megszóva és összehabarva még sokkal többet érő takarmány a kis csirkék számára, mint a főtt tojás; különösen jótékonyan hat az tollképződésükre, mert hamarabb és könnyebben tollasodnak, mintha főtt tojással tápláljuk őket. Ezt annak tulajdonítják, hogy a csirkék a nyers tojásban levő tápalkatrészeket jobban kihasználják, könnyebben és jobban megemésztik, mint a főtt tojást. De van ezen nyers tojás etetésnek vagy helyesebben mondva itatásnak egy nagy baja és pedig az, hogy a csirkék nyaka a nyers tojástól elpiszkolódik, ugyszintén a lábaik is ragadósak lesznek tőle, mert a tányérba, melyben a nyers tojásanyag van, bele-bele lépnek, miért is ajánlatosabb megmaradni a főtt tojás etetésnél.

Békák kipusztítása a halastavakból. Nem szabad megengedni, hogy a békák tulságosan elszaporodjanak a halastavakban, mert azok nemesak a halikrának nagy tömegét emésztik és apró halakat pusztítanak el, hanem még nagyobb halakra is veszélyessé válnak az által, hogy ezeknek fejére telepedve, első lábaikkal azok szeméibe kapaszkodnak, a halakat megvakítják s mikor ezek elhullva feloszlásnak indulnak, vígan lakmároznak rajtuk. Az olyan tó, a melyben apróbb halak vannak, rövid idő alatt egészen néptelenné válhat a békák pusztítása folytán. A legezészerűbb ezek elpusztítására néhány csukának a tóba eresztése; a kaesák is nagy pusztítást visznek véghez a békák között. E mellett gondot fordíthat a tulajdonos a békák kifogdosására is, mert azok szétdarabolva, kitűnő hizlaló eleséget szolgáltatnak a nagyobb halak számára. Tanácsos a békák ikrájának gyűjtése is, mert ezek is kitűnő tápszerét képezik az apró halaknak; a szétdarabolt békákat meg is lehet szárítani; használat előtt meleg vízbe kell áztatni, a melyben gyorsan megdagadnak és kora tavasszal, késő őszzsel, kedvencz eledelül szolgálnak a halak számára.

A szarvasmarha száj- és körömfájása ellen nagyon hathatós szernek mondják a földi eper leveleiből készült főzetet, melyet 3-szor naponta kell beadni. A főtt leveleket is oda lehet adni a marháknak. Ha a szert egészséges marháknak adjuk be, ez állítólag megvédi a járvány ellen. — A körömfájás ellen kitűnőnek bizonyult a foszforsav is, 40 csepp 2 liter vízre, mely oldatból háromszor naponta fél-fél litert adunk be; juhoknál negyedliternyi adagok elegendők.

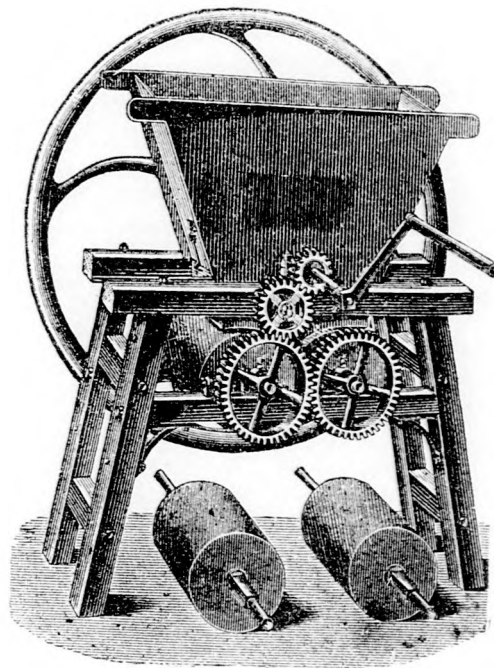
GAZDASÁGI DOLGOK.

Az almabor készítése.

Nálunk Magyarországon az alma- illetőleg gyümölcsbor készítésével még kevés helyen foglalkoznak, de a mint a szerkesztőségünkhöz érkező számos tudakozásból megítélhetjük, nagy az érdeklődés iránta mindenfelé, de nem ismerik még a készítés módját.

Nagyon meg érdemi az érdeklődést a gyümölcsbor készítési módja, mert ez által sok oly gyümölcsünket hasznosíthatjuk, mely különben teljesen értéktelenné válna. Hogy olvasóközönségünk óhajának megfelelően, ösmertetni fogjuk a gyümölcsbor-készítést lehető részletesen és pedig egy oly kitűnő szakember leírása nyomán, a melyen *Molnár István* gyümölcsészeti kormánybiztos, ki az eljárást a következőkben ösmertette a „Gyümölcskertész“ ezimű lapban:

Az almabor, az összezuzott almából kisajtolt és erjesztésen átment kellemes savanyus, könnyű ital, mely Franciaország északnyugati részében, továbbá Németország mindazon részeiben készítetik, a hol az almatermelés nagyobb kiterjedést nyert.

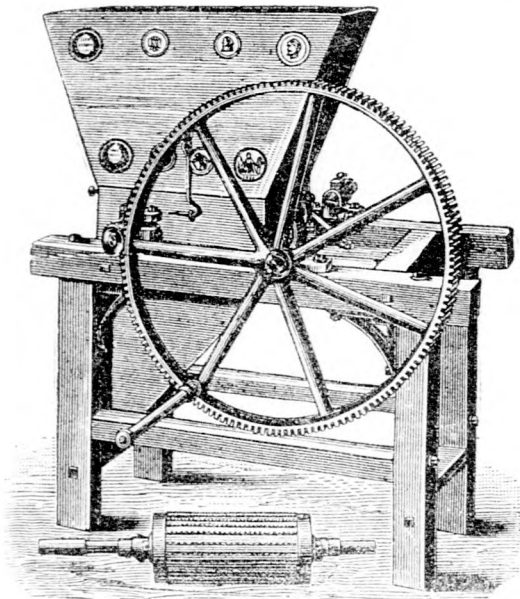

I. ábra, Frankfurti gyümölcsmalom.

A mennyiben az almához borkészítés céljából megfelelő fajtájú körtét is kevernek az ily keverék, vagy gyümölcsbor, vagy pedig egyszerűen csak szintén almabornak neveztetik; a mennyiben azonban a borkészítéshez felénél több körtét veszünk, az ily bort már körtebornak szokták nevezni, mely utóbbi ital erősebb sokkal az almabornál, de nem oly kellemes izü.

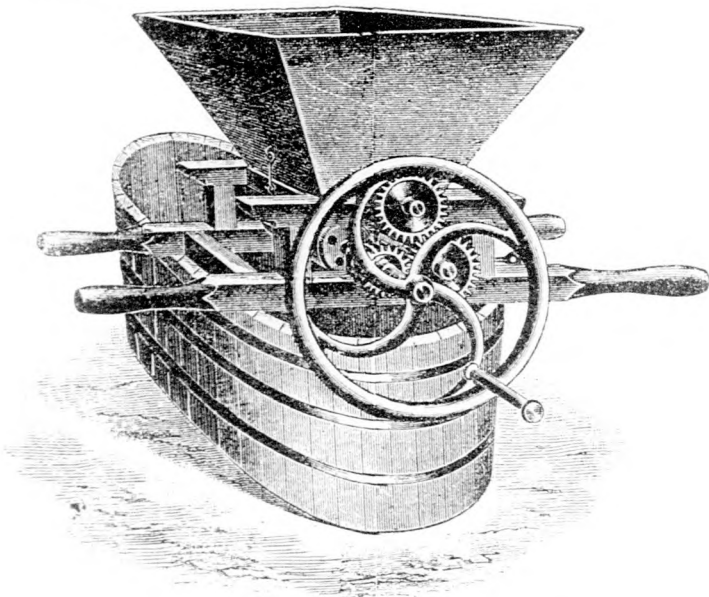
Az almabor korántsem oly erős, mint a szőlőbor, de egyike a legegészségesebb italoknak, mely főleg nyáron a szomjuság oltására s az emberi szervezet felüdítésére kiválóan alkalmas.

Az almabor erősségére, vagyis annak szesz- tartalmára nagy befolyással van a feldolgozandó alma- fajtának ezukortartalma s egyáltalában az alma érett- ségi állapota; mert itt is, mint a szőlőbornál, minél ezukordusabb a must, annál erősebb lesz a bor is.

2. ábra. Hohenheimer-féle gyümölcsmalom.

Ezért a francziák is mindent elkövetnek, hogy minél ezukordusabb almafajtákat termeljenek, hogy így erősebb s hosszabb ideig eltartható almabort nyerhessenek.

3. ábra. Duchscher-féle gyümölcsmalom.

Ha tehát jó almabort akarunk nyerni, igyekeznünk kell e célra a leezukordusabb almafajtákat termelni.

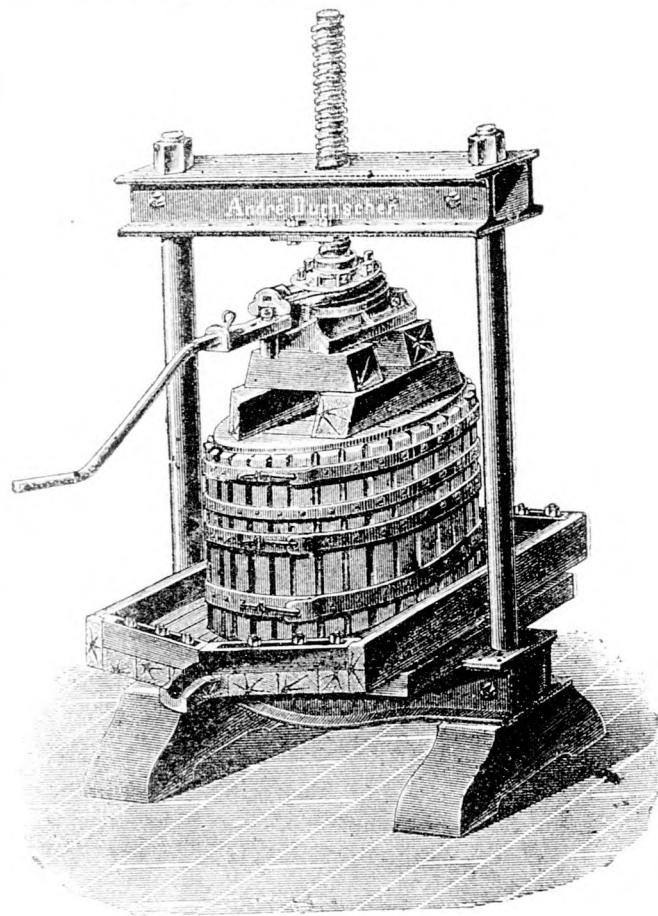
Miután továbbá az almamustban igen sok a növényi kocsonya és nyálkás anyag, melynek összehuzására s így a bornak tisztítására *csersavra* van szükség; ez okból bizonyos keserű ízű almafajták termelésére is szükségünk van, hogy így az almák összekeverése folytán nyert bor saját magát tisztítsa s tartósabbá tegye.

Nálunk ily almafajtákat eddig nem művelnek; s ma hazánkban csak azon almából készíthető bor, mely nyersen el nem adható, tehát apróbb, silányabb gyümölcsből, s a melynek nagy a savtartalma, de

valószínűleg csekély lesz a ezukortartalma s így a mi almaborunk gyenge s hosszabb ideig el nem tartható, ha csak a mustot ezukorral nem javítjuk.

Miután a feldolgozandó almában kevésbé van módunk válogatni, legalább úgy igyekeznünk jobb almaborra szert tenni, hogy a felhasználandó almát hagyjuk lehetőleg akár a fán, akár fekvésben meg- érni, mert az alma és körte fedett szellős helyen halmokban fekvé (izzasztva) sokkal inkább válik alkalmassá jó gyümölcsbor készítésére mintha köz- vetlenül a leszedés után használjuk fel.

E tekintetben két dolgot tehetünk és pedig először szedjük le az almát a fáról minél későbbben, mert így jobban megérvén, ezukortartalma tetemesen szaporod- dik; másodsor hagyjuk a leszedett gyümölcsöt száraz helyen halmokban 3—4 hétig izzasztani, miáltal a ezukortartalom még jobban fokozódik.

4. ábra. Gyümölcssajtó.

Ha a leszedett almát egy méter magas és hasáb- alaku halmokban 3—4 héten át hagyjuk fedél alatt, szellős, száraz kamrában vagy padláson feküdni, vagy mint mondani szokták „izzasztani“, akkor a gyümölcsben a ezukortartalom ismét gyarapodik.

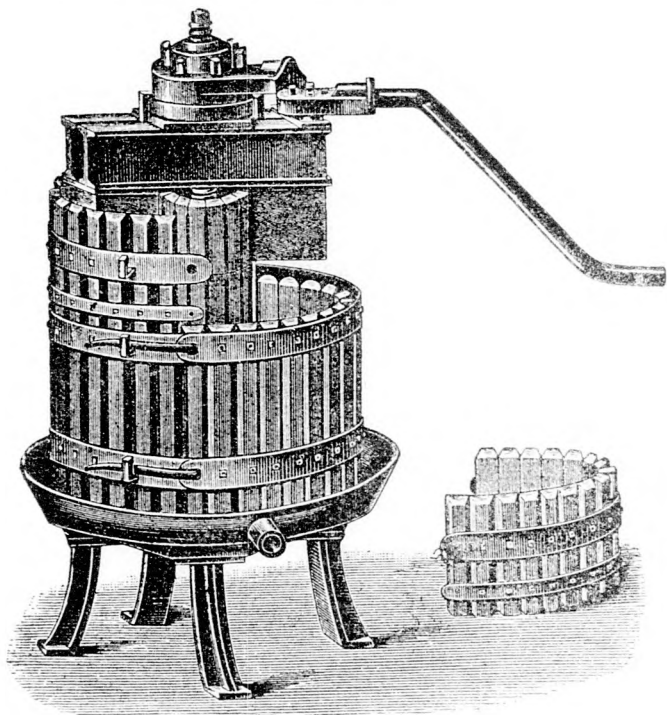
Az almák izzasztása egyébként mindig addig tartson, míg a gyümölcs színe sárgára változott és illata kifejlődött. A körténél ezenkívül még azt is bevárhatjuk, míg megpuhul, szotyós lesz és héja barnás foltokat kap.

Minden almafajtát érett állapotban kell mustá feldolgozni; e szerint egyszerre esakis egy és ugyan- azon időben érő almák vagy körték dolgozhatók fel.

A későn érő téli almafajták együtt izzaszthatók és három-négy hét múlva együtt is dolgozhatók fel.

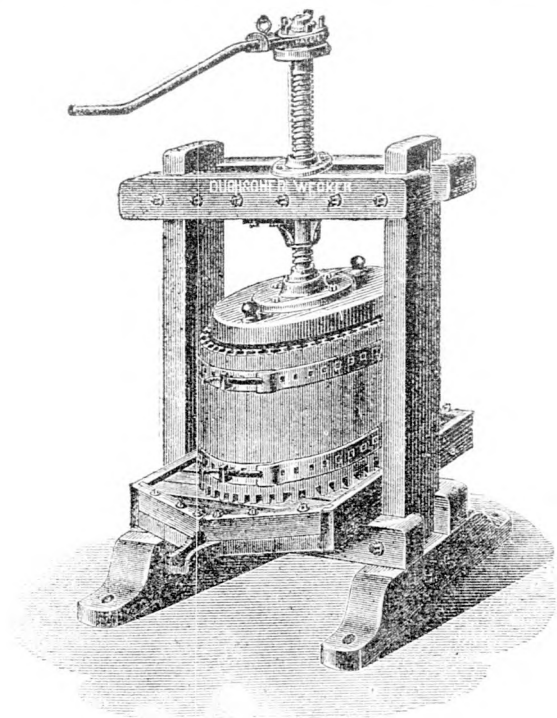
A must készítése a következőleg történik: Az érett és izzasztáson átment almát átválogatjuk, a rothadtakat félredobjuk; azután egy vízzel telt kádba

tesszük s ott lemosva, abból ismét kiszedjük, meghagyjuk kissé szikkadni s ezután az őrlőmalomba öntjük. Az almák mosására lécből dobot szoktak készíteni, melyet vízben gyorsan forgatva, az alma mosását igen gyorsan végezhetjük.

5. ábra. Felső nyomású sajtó.

Az őrlőmalmon át a gyümölcs összezúvatván, a törkölyös must 12—15 órán keresztül állva hagyatik, hogy a must a levegő élyével érintkezhesék és a törköly egy kis szint nyerjen. Ugyanezen alkalommal veszi magába a must a levegőből azon

6. ábra. Bogyósajtó egyszerű különzéki emeltyüvel.

élesztőgombákat is, melyek az erjesztést megindítják. Különböző őrlőmalomokat 1., 2. és 3-ik ábráinkon mutatunk be.

Ezután kerül a törkölyös must a sajtóba, mely lehet teljesen a szőlőbor sajtójához hasonló, legfeljebb a kosár nyílásainál kívánatos, hogy azok szűkebbek vagy keskenyebbek legyenek.

Többféle sajtót a 4., 5. és 6-ik ábráinkon mutatunk be.

Miután az almatörköly igen összetömődik s a lé kifolyását gátolná, a sajtókba erre a célra külön kosár van betéve.

Mivel a kisebb gazdák ilyen gyümölessajtót nem igen szerezhettek be, már költséges voltak miatt sem, vannak kerekre szerelt sajtók, melyeket egyik helyről a másikra könnyen lehet szállítani és esetleg bémunkát végezni vele, mint az nálunk a cséplőgépekkel szokás. Egy ily kerekre szerelt sajtót jövő számunkban fogunk bemutatni.

(Folytatása következik.)

MULATTATÓ.

Az ördög létrája.

— Költői elbeszélés. —

(Vége.)

Jól tudta az ördög, hogy emberek annak,
A ki részegen kér, nem szívesen adnak.
Ekkor ilyet sugott Bandinak fülébe,
Hogy lejjebb meritse: „e világnak népe,
Nem gondol az semmit a te kérésseddel,
Jobb nem is kunyorálsz, ha nem adnak, vedd el!”
Kapott e szón Bandi s egy südő malacgot,
Kinek rőfögése bokorból hallatszott,
El is csipett rögtön, orgazdához tért be,
Elvette szó nélkül, a mit kapott érte;
És azután esapott újra nagy dáridót,
Elfelejtett mindent, a mi lessz, s mi volt.
Ma südő malacgot, holnap egy nagy ártányt
Lopatott el vele a fekete ármány.
Holnapután ökröt, azután négy lovat;
S mindennek az árán napról-napra rohadt,
Itta a pálinkát, mint a vizet isszák,
Volt miből, nagy pénzzel tele volt az iszák.
„Ez az élet ám csak a gyöngyélet Bandi,
De még jobbra foglak mindjárt tanítani.”
— Így sugja az ördög, — „sötét erdő alatt
Holnapután este uri hintó halad,
Benne az uraság, nála tömérdek kincs;
Annak az nagyon sok, neked meg semmid sincs.”

„Elveszem én tőle, csak ide ne adja,
Még az életét is, ebugatta fattya!”
Az ördög magában jót nevetett erre,
Hja neki szüksége mindig van emberre.
De hogy meg is tegye Bandi, a mit ígért,
El nem éresztette korezmából világért.
Leültette rögtön a pálinka mellé,
Unszolta két nap: még egy kicsi nem kell-é?
Felkészülve Bandi harmadnapon este,
Megindult inogva oda ki a lesre.
Haj, de ott utána kik mozognak lopva?
Két fegyveres pandur a szolgabíróval.
Tetten akarták ők Bandi komát érni,
És ha tetten érték, szépen bekisélni!
Ámde észrevette a fekete ördög,
Hogy mi a szándékuk, durván egyet dörmög:
Hát én azért hoztam Bandit le a létrán,
Hogy megjavítsátok a tömlőczben őt tán?
Prédikációkban hogy öröme teljék?
Jól van! Rongyos testét od'adom, de lelkét,
Azt majd csak én viszem, ha már eddig hoztam.”
Mondá dörmölődve és fogát legottan
Csikorgatni kezdte, csak úgy szállt a szikra,
Mig Bandiban föl nem lobbant a pálinka.
Először is esze égett oda nyilván,
Szeme lecsukódott, többé ki nem nyilván,
Szája, orra fujta a kénköves lángot,
Minttha felgyujtani térne egy világot.
Minden bele-része por, hamuvá égett,
Szive jártának is a tűz vetett véget.
Lassanként a karja, lába égnek meredt,
Irgalmatlan tánczra kapott fene kedvet.
Azt lehetne hinni, csupa csunya kígyó,
Úgy megtekeregtek a pokoli kintől.
Areza elváltozott, nem mutatott embert,
Iszony nélkül rája nézni senki sem mert!
Szörnyű pukkanásnak hangzott hangja végül,
Dirib-darab rongy lett a Bandi testébül;
Pukkanásra magát roppant láng veté fel.
Abban ment az ördög el Bandi lelkével.

Kevés ebb' a tréfa, szomorú valóság,
Hogy ide jut, ördög létrára a ki hág;
Melyen ha ki halad, nehezen tér vissza,
Legtöbbje poharát *fenéki* kiiszsa!
A helység népei okulva a példán,
Összeültek erre s megfogadták méltán,
Hogy a pálinkához nem nyul soha senki.
„A ki nyulni merne, menjen ő innen ki!”
Igy szólott a törvény, de nem papiroson,
A szivökbe vésték, honnan ki nem oson.
És azóta boldog ezen falu népe...
Mert észet pálinkáért sohsem ad cserébe.

Sasváry László.

A libapásztorleány.

— Képpel. —

Szegény Mariska napestig ott legelteti a már fakó mezőkön azt a négy öt libát, a melyiknél sokkal több vagyona alig van az édesanyjának. Kora reggel s késő este már csipős a szellő azért hát ráadták a nagyanya felöltőjéből csinált gunyát s az anya kendőjét kötötték a fejére, hogy meg ne hűljön. Így tipeg egész áldott nap árva libái után egy törött ággal a kezében, a melyet csak szokásból szorit kicsi kaesójába, mert megütni vele valamelyiket, dehogy is volna szive. Hiszen lesütött szeméből is az látszik, hogy nem tudna ő fájdalmat okozni semminek és senkinek. Olyan elgondolkozva áll meg néha néha, mintha azon tünődne, vajjon lesz-e valamikor jobb sorsa neki is s lát-e még boldogabb napokat. Hej ha ő valamikor egy kis házaeskára tehetne szert, milyen boldogan élne ő ott az ő édes apjával meg az édes anyjával, a kiket elvinne ő oda magával. Nem látnának azok soha borus napokat

Pest feketére fest.

Okosék bajai Szent István napján.

— Felmegyünk-e Pestre anyjuk szent István királyhoz?

— Már mért ne?

— Aztán ezt a kölyket is elvigyük?

— Hadd jöjjön.

A kölyök jó két fejjel magasabb volt az apjánál, — de hát csak kölyök volt ő azért.

Elbucsuztak az egész falutól, a mint illik s megváltották a billétát Pestig.

Az öreg Okos gazda, meg a fia egész este a sziverősítőt szedték.

— Mert nem kis dolog ám Pestet megjárni.

Szép napfényes reggel indultak el, hanem az egész utból nem valami sokat láttak.

Elnyomta valamennyijüket a buzgóság.

Arra ébredtek föl, hogy este van és hogy Pesten vannak.

A villamos vasut.

Szinte belekápázott a szemük a sok látnivalóba.

A kölyök megszólalt a nagy pályaház láttára.
— Ez légyen Pest?

hogyan menjenek tovább. Nagy város ez a Pest. Minden kéményét toronynak látták, pedig egy se volt közülük becsodálkozva.

Egy piros sapkás ember noszogatta a tanácsta-

A libapásztorleány.

Az apja oldalba lökte.

— Ne légy számár. Pest bizonynyal kívül van ott valahol. És arra felé mutatott, a hol a népség tolongott kifelé.

Kijutottak nagy nehezen az utczára. De ugyan,

lanul ödöngő családot, hogy szálljanak föl arra a lónélkül futó kocsira, a mi ott szaladt el az orruk előtt.

— Aztán Isten hírével van az? — tudakolta Okosné asszonyom.

— Azzal hát villamos vasutnak hívják, hanem igyekezzenek, hogy felkapjanak valamelyikre, mert már nem sok megy.

Lesték hát óraszámra, de a menykő hajtotta koesi, hol errébb, hol arrább állapotodott meg, csak éppen ott nem, a hol álltak.

Okos gazda unni kezdte a dolgot.

— Anyjuk nem igen vár meg minket az a fránya masina.

— Már nem gazdám.

— De nem ám, — toldotta meg a fiuk.

— Ugy hallottam én anyjuk, hogy van erre Pesten fiakér hintó, a ki elviszi az embőrt jó pénzért.

— A jó lesz.

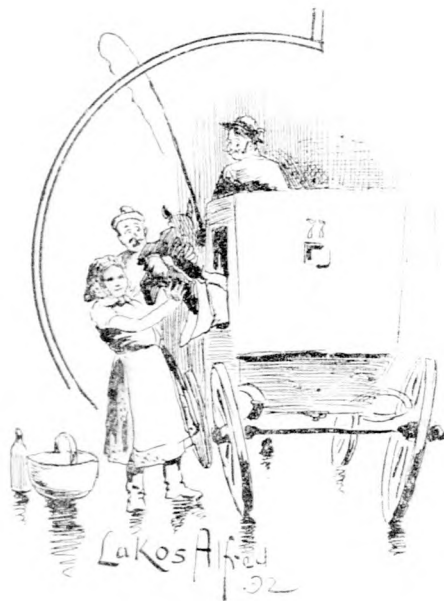
— Vagy igen — kottyantott bele a fiu.

— Te meg ne kotyogj — fedte az apja. Lenyelte hát a fiu a szót, pedig fáradt volt mód felett.

Előhajtattak egy fiakker koesit.

— De hogy ülünk bele? Ezen csak ablak van — sopánkodott Okos gazda.

— Hát így szólott Böske asszony letéve a madárlátta pogácsával telt kosarat, meg a butykost.

És betolta a kocsiajtó nyitott ablakán jó Okos gazdát.

A koesis jót nevetett aztán besegítette a két kinmaradtat, kinyitva az ajtót annak módja szerint.

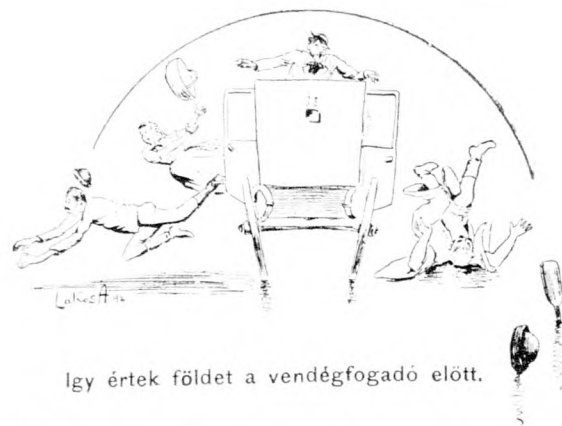
A „Kék kandur”-hoz hajtattak.

Mikor leakartak szállni a fogadó előtt, sehogy se tudták nyitját lelteni a koesiajtónak.

Csak fészkelődtek egy darabig, próbálták elől is, a sarkánál is az ajtót valahogy kiemelni a zárból, de csak nem engedett az. Végre is előntötte a méreg mindnyájukat s már-már azt gondolták, hogy ketreczbe jutottak.

— Rajtam ugyan ki nem fogsz, szólt Okos gazda és neki dült az egyik ajtónak. A fiu követve a jó példát, a másik ajtónak vetette a vállát.

Kipattant a koesiajtó zára és a vége az lett, hogy:

Igy értek földet a vendégfogadó előtt.

Okos gazda talpra állva, agyara közé vágta a pipáját s csak annyit mondott nagy lassan.

— Már furesa módi van erre Pest felé.

— Kigyelmed áhitott utánna.

Okos gazda oda fordult a szóval a fiához.

— Ne kotyogj.

Pedig volt is annak eszében. Az orra megindult vérit törülgette.

— No se baj megszenvedünk, de legalább meglátjuk az István napi parádét.

II.

Pedig dehogy látták.

Délutánra hajlott az idő, mikor az eltörődött familia felébredt.

No lett patália, — mikor megtudta az asszony, hogy vége a parádénak s ők egy árva misemondó ruhát sem láttak az egészből.

Okos gazdát is bántotta a dolog, de türtőztette magát, csitítva az asszonyát is.

— Ne pörölj Ezsók asszony, mert bizony megszokja a nyelved s kikotyogod, hogy nem láttunk semmit. — És akkor oda a böcsület.

Az egyszer igazat adott neki az Erzsók asszony.

— No de legalább a figuráját látnánk szent István királynak.

— Azt megkeressük.

Ödöngtek az utcán — utba igazította őket boldog, boldogtalan.

De hát én Istenem, mikor olyan nagy az a Pest, nem tudnak a végire jutni.

Pedig jó lenne látni a Dunát is.

Egyszer csak egy téren megállt Erzsók asszony: Az ott szent István szobra.

Megkérdezték. Egy nagyon nevetős képü ember azt mondta, hogy: Igen.

De Okos gazda nem állt kötélnek.

— No mán ez nem szent István. Nem járt az ilyen pogány ruhában világ életében soha.

Odébb mentek hát.

Nagysokára künn a Dunaparton ráakadtak egy magos szoborra.

— Ez lesz a szent István.

— Már mért.

— Böcsületes magyar képe van, csizma van a

lábán, nem ácsorog mezitláb — meg nem látja Erzsók asszony, hogy ég felé áll az egyik keze, a másik meg maga felé hajlik.

— Ez az.

— Már ez — szólalt meg nagy félénken a fiu. De most az egyszer nem horkolta le az apja.

Letérdeltek hát s ájtatosan imádkoztak.

Nem tudták, mire véljék, hogy kaczag rajtuk az egész utca népe.

III.

Estefelé akadt egy emberük, a ki 5 piczuláért kivezette őket a városligetbe, a hol, mint mondták „népünnepély van”.

— Ezt már megnézzük.

A sok bódé között megállapodtak egy bódé előtt. Hát ez mi légyen?

— Fotografus — mondta emberük.

— Hát az mi légyen?

— Olyan mestörember, a ki eltrafálja a gépével az ábrázatjukat.

— Aunye. Osztt drága é?

— 5 piczula.

— Azt már megnézzük.

Le is fotografáltatták magukat egy képen, de mikor az a menykü talián a masinája alá bujt, a mi ugy nézett ki, mint egy fia ágyu — bizony megijedtek.

S nem is lett ábrázatjuk képe a legbarátságosabb.

A népünnepélyen nagyon sokat tolakodtak és nagyon kevesett láttak. Az ért legtöbbit az egészben, mikor Okos gazda egy pejko hátán, a fiu meg egy menykö hosszú nyaku lófélén nyargalászott körbe.

A hosszú nyaku „izére„ azt mondta az őrzője, hogy — Zsiráf.

Mikor kikerültek az ünnepegről, szomoruan kérdezte az anyjuk.

— Hogy mulatott kend apjuk.

— Jól, jól — felelt a tolongásban összepuffolt, megdagadt ábrázatát simogatva az apjuk — csak-hogy ha most potyografáltattuk volna le a képünket, az én pofám nem fért volna bele a képbe.

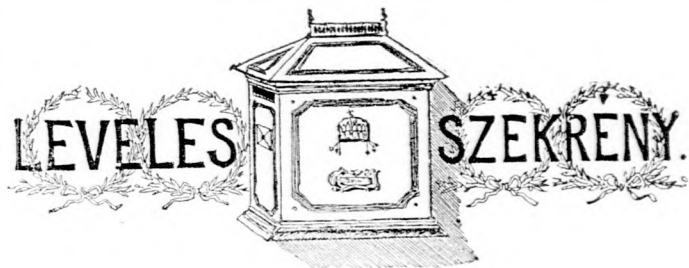
— Gyerünk mi haza apjuk.

— De gyerünk ám. De aztán baj lesz, nagyháborúság lesz, ha nem mondd, hogy mindent láttunk. Te meg fiu hallgass, de nagyon.

Kimentek a vasuthoz. Fel is ültek rája.

Haza is értek. Mikor a határba ért a kis fakó szekér, leugrott róla jó Okos gazda. Kalapját lengette a templom toronynak s kitérta a két karját.

— Édes, édes falum csakhogy itthon vagyok. Dehogy megyek többet csodát látni. Nem nekem való az. De azért jól mulattunk asszony érts meg. S az asszonya meg a fia egyszerre felelték: Csak-hogy itthon vagyunk.

Hü olvasó. Csaba. 1. Az ág. hitv. ev. főgymnasium a IV. kerületben a Deák-téren van. 2. A Csonkai-utcához legközelebb van a VII. ker. m. kir. állami gymnasium (5 percnyire a Baresay utcában) és a Budapest fővárosi VI. kerületi keresk. középiskola (25 percnyire a Nagymező-utcában). 3. Hogy melyik gymnasium a legajánlatosabb? Egyformán jó az valamennyi. A jó tanuló valamennyiben eminens, a rossz pedig egyikben sem halad előre.

Sombori L. urnak *Árpástó.* Levél megy.

Virágh L. urnak *Kecskemét.* Olyan pénzintézet, melynél $2\frac{1}{2}$ —3% százalékos kölcsönt adnának sehol a világon nincs. A legkisebb kamat $4-4\frac{1}{4}$ %, de mire az ember a kezébe kapja, az a pénz is 8%-os. Kis összeget, 15—20 forintot nem érdemes fel venni fekvőségre, mert az előzetes költségek már többbe kerülnek. Tudtunkkal ekkora kölcsönökkel a fővárosban csak a zálogházak foglalkoznak. De különben is, a kinek van fekvősége, annak csak akad barátja is, a ki 15—20 forintot kölcsönöz neki minden intambuláció nélkül.

F. I. és F. A. urnak *Uri.* A küldeményt köszönettel vettük. A gondolatmenet jó, a fordulatok is népiesek, de a forma, a versmérték, meg a rim nagyon gyöngye lábon áll. Azért hát nem is közölhetők.

Unger K. urnak *Csercsenka.* Intézkedtünk a kimaradt számok dolgában.

Varró F. urnak *Szeged.* A felesleges számok további küldését beszüntettük.

Wenyige G. urnak *Belényes*. Hire megkésve érkezett. Akkor már általánosságban irtak róla a lapok.

Ö. Buda S. urnak *Bicske*. Megijedtünk a számok mennyiségétől. Nekünk minden sorsjegy utánnézése 3 krajezárunkba kerül, uraságod pedig 200 drb sorsjegy utánnézését kívánja tőlünk. Mi tehát éppen annyit fizetnénk ez ügy elintézéséért, a mennyit a Független Ujság három évi előfizetése hozna. E viszonyok között, nem gondolja, hogy ráfizetünk az ujságunkra meg a munkánkra? Hanem azért, ha egy kis türelmet kérhetünk, apránként majd csak megnézzük, nem-e fekszik valahol már egy 20—25 ezer forintos főnyereménye gazdátlanul.

Fohs M. urnak *Kun-Szöllős*. A lap küldése iránt intézkedtünk. A másik kérdése több utánjárást igényel, azért arra majd csak pár nap múlva felelhetünk.

Gombárovics F. urnak *Laskafalu*. Lapunk ez idő szerint csak magyar nyelven jelenik meg. A posta iránt intézkedtünk.

Ebneht Vilmos urnak *Heves-Besenyő*. Igyekezni fogunk b. kívánságuknak — a mennyire ezt lapunk beosztása és terjedelme megengedi — eleget tenni.

Krenko János urnak *E.-Sz.-György*. Földmives iskolákat az állam a következő helyeken tart fenn: Adán, Debreczenben, Rimaszombatban, Csákován, Somogy-Szent-Inrén, Nagy-Sz.-Miklóson, Pápán, Algyógyon; vannak ezeken kívül állami felügyelet alatt álló földmives iskolák, nevezetesen a beszttercei, a medgyesi, a földvári és pestvármegyei tan gazdaság. A felvételi feltételek a következők: a) betöltött 17 éves kor, (fiatalabbak a felvételért folyamodhatnak, de testi fejlettségüket orvosi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni) b) erős, egészséges testalkat, mely orvosi bizonyítvánnyal igazolandó; c) irni, olvasni tudás. A tanév október hó elején kezdődik s egyfolytában a következő év augusztus végéig tart. Vannak fizetéses és ingyenes helyek. A felvételi folyamodvány augusztus 15-ig adandó be az intézet igazgatóságához. E szerint Ön a folyamodvány beadásával elkésett, de azért megkísérelhet azt még a fent elősorolt iskolák valamelyikének igazgatóságához beküldeni, hátha szerencséje van s még felveszik? — *Alsóbb szőlészeti és borászati iskolák a következők: a ménesi vinczellériskola és tarcsali vinczellériskola, felvétetnek: oly erős, egészséges testalkatu egyének, kik katonai kötelezettségüknek eleget tettek s az alól felmentettek; magyarul irni, olvasni tudnak, feddhetlen előéletüket községi erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják. Az ellátásért 130 frt fizetendő, — a vagyontalan folyamodók a fél vagy az egész ellátási díj alól felmentettek. A tanfolyam egy évig tart. A folyamodvány az évenként ősszel kiadandó hirdetményben megállapított határidő alatt nyujtandó be a vinczellériskola igazgatóságához. Itt még nem késett el a folyamodvány benyujtásával, de ajánljuk ezt mielőbb megtenni.*

Bajacsek János urnak *Puczó*. Sziveskedjék az ügygyel egyenesen a *Magyar Földhitelintézet*hez (V., Bálvány-u. 7.) fordulni. Ilyen czélokra azt az intézetet ajánlhatjuk.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Buza e héten:		Budapest, augusztus 29.	
<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	6 frt 05—6 frt 50 kr.	
<i>Pestvidéki</i>	" " " "	6 " 00—6 " 45 "	
<i>Fejérmegyei</i>	" " " "	6 " 00—6 " 45 "	
<i>Bácskai</i>	" " " "	6 " 10—6 " 55 "	
<i>Bánsági</i>	" " " "	6 " 05—6 " 45 "	
<i>Rozset</i>	mmázsánként 5 frt 35—5 frt 45	krral fizették.	
<i>Árpa</i>	<i>sörfőzésre való</i> , mmként	6 frt 90 kr.	8 frt — kr.
	<i>szeszfőzésre való</i>	5 " 60 "	6 " 30 "
	<i>takarmánynak</i>	5 " 15 "	5 " 40 "
<i>Zab</i>	mmázsánként (uj)	5 " 50 "	5 " 75 "
<i>Tengeri</i>	" " " "	5 " 35 "	5 " 50 "

Liszt ára 100 kgént.

Sz.: 0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
12.40	11.80	11.15	10.50	10.10	9.70	8.85	7.90	6.

Buzakorpa finom 3.40—5.10 durva 3.20—4.20 kr zsákkal együtt.

Egyébb magvak: *biborhere* magyarországi 18—20 frt; *vöröshere erdélyi* 56—60 frt; *lucerna* — frt; *bükköny* 14—15 frt — kr.; *muharmag* — 24 frt; *mák* 17 frt, *baltaczim* — frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: *Elsőrendű jármos ökörért* 370—385 frtig; *közép minőségű jármos ökörért* 280—320 frtig; *silányabb jármos ökörért* 210—250 frtig; *hizott magyar ökör* mm.-ként élősulyban 26—31 frt. *hizott tarka ökör* 27—31 frt. *Fejős tehén*ek. *Fehérszőrű magyar tehén*, darabonként 60—100, tarka tehén darabonként 70—160 frt. *Élő borju*. 1 kgr. élősúlyért fizetnek: *Elsőrendű borjuért* 42—44 kr; *középes minőségű borjuért* 38—41 kr; *silányabb borjuért* 34—37 kr. *Vágott borju*. 1 klgr. hussúlyért fizetnek: *Elsőrendű borjuért* 48—49 kr; *középes minőségű borjuért* 46—47 kr; *silányabb borjuért* 44—45 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősulyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kgr. nehéz sertésért 49—50 kr, *vidéki sertés*, *könynyű páronként* 250 kilóig 44¹/₂ 45¹/₂ kr.

Baromfivásár. Lud páronként 2.20—6.00 krig, kacsá 1.20—2.00 krig, tyuk 1.20—1.30 krig, csirke idei 60—1.20 krig, kappan — pulyka 2.50—5.00 krig.

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 2.30—3.80 kr, frt, mohar 2.60—3.20 kr, zsupszalma 1.50—1.65 kr, alomszalma 1.35—1.45 kr, zabosbükköny 2.60—2.80 kr, lucerna 2.50—3.10 kr.

Vegyesek. Szalonna 47—51 kr, csurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Vizállás.

Aug. 28—27		Aug. 28—27		
	m é t e r		m é t e r	
Duna:	Pozsony	2.21	2.11	
	Komárom	2.40	2.43	
	Budapest	2.00	2.12	
	Dun.-Földv.	1.96	1.84	
	Mohács	3.07	3.35	
	Gombos	3.55	3.76	
	Ujvidék	3.09	3.02	
	Zimony	2.04	3.23	
	Pancsova	1.57	1.64	
	Drenkova	2.46	2.54	
	Orsova	2.30	2.34	
	Rába:	Sárvár	0.33	0.36
		Győr	2.00	2.03
	Vág	Zsolna	0.30	0.38
Trencsén		0.31	0.31	
Dráva:	Szered	0.22	0.24	
	Zákány	0.29	0.26	
	Bárcs	0.66	0.63	
	Eszék	1.62	1.67	
	Sziszék	0.61	0.56	
Temes:	Mitrovicza	1.14	1.19	
	Kis-Kostély	0.04	0.14	
Béga:	Kiszető	0.37	0.33	
	Temesvár	0.—	0.—	
Szamos:	N.-Becsker.	0.70	0.66	
	Deés	0.20	0.21	
	Szatmár	0.36	0.32	
Kraszna:	N.-Majtény	0.36	0.38	
	Tisza:	M.-Sziget	0.42	0.40
		Tekeháza	0.24	0.24
	Tisza-Ujlak	0.80	0.90	
	V.-Namény	0.18	0.12	
	Záhony (Cs.)	0.30	0.90	
	Tokaj	0.20	1.28	
	Tisza-Füred	0.48	0.60	
	Szolnok	0.50	0.68	
	Csongrád	0.27	0.55	
	Szeged	0.92	1.08	
	Törökbecse	0.85	0.—	
	Titel	2.39	2.48	
	Latorca:	Munkács	0.32	0.32
Bártfa		0.16	0.18	
Ondova-T.	Sztropko	—	—	
	Hoór	0.56	0.66	
Bodrog:	Zemplén	1.27	1.36	
	B.-Ujfalu	0.04	0.05	
Berettyó:	Nagyvárad	0.15	0.13	
	Tenke	0.16	0.20	
Körös:	Borosjenő	0.20	0.20	
	Békés	0.20	0.24	
Maros:	Gyoma	0.14	0.16	
	Déva	0.—	0.00	
	Arad	1.30	1.30	
	Makó	0.16	0.16	

Hol lesz mostanában országos vásár ?

Szeptember hó 2-án: Alsó-Némedi, Bares, Beodra, Bethlen (Szolnok-Doboka vm.), Csépa, Eperjes, Hibbe, Jász-Apáti, Kis-Ujszállás, Ó-Béba, Szabadka, Szolnok, Temerin, Verbócz- és Zombolyán. — **3-án:** Apáti (Zala vm.), Dunapentele, Felső-Vadász, Győr, Iregh, Kis-Marton, Kőszeg, Lelle, Ligeth, Magyar- és Németh-Szölgyén, Mszla, Nagy-Kapos, Nagy-Szölös, Nedelicz-Dráva-Vásárhely, Nezsider, Német-Boly, Nyiregyháza, Sátoralja-Ujhely, Szepes-Váralja, Szerednye (Ung), Sikszó, Tápió-Bicske, Tolesva, Udvard- és Zelizen. — **4-én:** Alsó-Zzuk, Bagonya, Gölniczbánya, Hochstetnó, Jablonicz, Kaposvár, Krassó, Lajta-Szt-Miklós, Marczali, Margita, Maros-Vásárhely, Radosócz, Simontornya, Szt-Lőrincz, Szombathely- és Zolyomban. — **5-én:** Algyógy (Hunyad vm.), Ér-Mihályfalva, Füllöpszállás, Kaba, Kis-Szeben- és Na-

szódon. — **6-án:** Deregyő, Kutas, Ruszt, Ürmény- és Üllön. — **7-én:** Boldogasszony (Mosony vm.), Gyergyó-Szt-Miklós, Nagyvárad, Magyar-Pécska, Tasnád, Ujbánya- és Zilahon. — **8-án:** Alsó-Nyárasd, Apátfalva, Bocskó, Dognácska, Enying, Eperjes, Gyulakesz, Maros-Ilye, Oreczifalva, Radvány- és Szt-Elek.

Kis lottó-huzások.

— Augusztus 24. —					
Bécs	85	30	16	1	7
Grác	61	31	50	3	10
Temesvár	57	51	87	73	37
— Augusztus 28. —					
Brünn	53	52	55	87	58

Szeptember hó.

HETI NAPTÁR

Szent-Mihály hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz
35. † Kath. Ev. A tiz bélpoklosról. Luk. XVII, 11—19. — Prot. Ev. Márk VII, 31—37. — Gör. Ev. Máté XXI, 33—42.							
1 Vasárnap	F 13 Öran. ü.	F 12 Ágost	20 A 13 Sam.	5 4	6 23	5 36	1 38
2 Hétfő	Zeno	Absolon	21 Tadé a.	5 6	6 21	5 55	2 48
3 Kedd	Albert	Mansvet	22 Agáton	5 7	6 19	6 10	3 56
4 Szerda	Rozália	Mózes	23 Lupus	5 9	6 17	6 25	5 4
5 Csütörtök	Viktor v.	Herkules	24 Eutyches	5 10	6 15	6 36	6 10
6 Péntek	Zakariás	Magnus	25 Bertalan	5 11	6 13	6 50	7 15
7 Szombat	Regina	Regina	26 Adrian	5 12	6 11	7 5	8 54
8 Vasárnap	F 14 Kisassz.	F 13 Kisassz.	27 A 14 Pim.	5 13	6 9	7 23	9 31

MAUTHNER ÖDÖN**magkereskedése****Budapesten, Andrássy-út 23. sz.**

Szavatolt 1894-ik évi termésben és ennek megfelelő legmagasabb csiraképességben ajánl:

Őszi borsót	6 ³ / ₄ frtért	} 100 kilónként.
Őszi bükkönyt	9 ³ / ₄ „	
Homok bükkönyt	15 ¹ / ₂ „	
Csibehurt	8 ¹ / ₂ „	
Mustármagot	8 ¹ / ₂ „	
Pohánkát	8 ¹ / ₂ „	
Szent-Iván rozsot	7 „	}
Káposzta repszét	9 „	

Tarlórépmag legjutányosabb napi ár szerint.

Olvassuk a MAGYAR HÁZI KINCSTÁR

ISMERETTERJESZTŐ, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI FOLYÓIRATOT.

Országszerte hangzik a panasz, hogy a magyarnak tulajdonképpen semmi olvasni valója sincs, mert azok a könyvek, a melyek megjelennek, vagy úgy vannak megírva, hogy csak az erősen tanult emberek értik meg, vagy pedig méreg drágák.
Ezen a kettős bajon akar segíteni a most meginduló

MAGYAR HÁZI KINCSTÁR,

a mely könnyen érthető s népies módon, magyaros egyszerűséggel fogja bevezetni olvasóit mind-
abba, a mit manapság már minden embernek ismernie kell, ha csak némileg is tájékozva akar lenni
arról, a mi **körülötte, alatta és fölötté** van.

Elvezeti olvasóit a föld felszínének minden pontjára érdekes **útleírásokban**, megismerteti
a világ összes **népeit**, azok **szokásait és viseletét** s bemutatja a föld összes **állatait és**
növényeit, a melyeket nálunk nem is ismernek.

Levezeti olvasóit a **föld gyomrába** s megmutatja annak titkait.

Felvezeti olvasóit a **csillagok közé** s elmondja mindazt, a mit az emberek máig a planéták-
ról és azok lakóiról tudnak.

Lesz benne csata, csatakép, népvándorlás, honkeresés, népirtás, honalapítás, templomépítés stb.

„A MAGYAR HÁZI KINCSTÁR” Megjelenik havonként **80–84 oldalas vaskos**
kötetben, 8–10 képpel, úgy, hogy egy évfolyam éppen

1000

oldalt tesz ki 100 képpel.

Még a kalendáriumnál is olcsóbb, mert

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	2 frt 50 kr.	Negyedévre	70 kr.
Félévre	1 „ 30 „	Egyes szám ára	25 „

A Magyar Házi Kincstár közölni fog válogatott **verseket, verses elbeszéléseket** s
jóféle magyaros **REGÉNYEKET**, hogy legyen a magyar népnek a löcsei kalendáriomon
kívül egész éven át más olvasni valója is, a miből gyönyört, szórakozást és lelkiépülést meríthet.
Mindezekon kívül a **MAGYAR HÁZI KINCSTÁR** hozni fog jóízű **adomákat, tréfás**
elbeszéléseket, találós meséket, talányokat, a melyeknek megfejtői között időről időre
jutalmakat oszt szét.

Fel fog adni **kérdéseket**, a melyek megfejtőinek nevét kinyomatja s **meg fog felelni**
minden kérdésre, ha előfizetői valamiben **utbaigazítást** kérnek.
Tartalma hasznos és mulattató, élvezettel és haszonnal olvashatja mindenki, a ki az édes
magyar nyelvet érti.

Az úr mulat rajta,

A kereskedő hasznos ismereteket talál benne,

Az iparos a mesterségek fejlesztésének módját tanulhatja meg belőle,

A gazda lelki gyönyörűségét nagyobbítja belőle,

A nép elfelejti bűjait, baját ha olvassa,

A tanuló gyarapodik ismereteiben,

Az asszonyok kedves szórakozás mellett a komoly nőkérdéssel is megismerkednek.

A lányok zamatos dalokat, verseket, kedves elbeszéléseket és sok jó tudnivalót találnak benne.

A „MAGYAR HÁZI KINCSTÁR” szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Ferencz-körut 1. sz., III. em.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

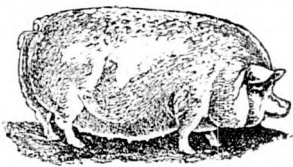
Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

az eredeti **VERMOREL-féle**
PERONOSPORA-PERMETEZŐ „Eclair“

Ára darabonként 21 forint csomagolással. Tartósságát, egyszerű szerkezetét tekintve, a legolcsóbb permetező-gép.

Knittelfeldi jegeces AZURIN 1 forint 25 kr kgmonkint,
I-a RÉZGÁLICZ 25 frt, RAFFIA HÁNCSS 75 kr kg.-ként.

Fajsértés eladás.

Poland China, Yorkshire és Meklenburgi kan, kocza valamint malaczkok jutányos árban eladók. 33

Borjutelep Mácsa,

u. p. és vasuti állomás Aszód.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Budapest.

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.

Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u.18., I.em.

Gubicz-féle gépgyár

jelenleg

Detrich Gyula

gépműhelye és ekegyára

Bpest, Lipót-körut 30

Ajánlja fa- és vasgerendelyes öntött és kovácsolt vasfejű egy- és többvasu ekéit; fa és vastengelyes taligáit; fa- és vaskeretű különféle boronáit, hengereit mélyítő- és porhanyító, valamint SACK-rendszerű ekéit. Mindennemű ekékhez tartalékreszket, u. m. ekeöntvényeket, kormánylemezeket, aczél szántóvasakat. Ajánlja répaemelő eszközzeit, u. m.: répakapákat, répakiemelő és réparakodó villákat; répafejszékét, répaszeletkampókat, legjutányosabb áraikon.

Árjegyzék szivesen küldetik. 4963

Homokszőlő telepítése.

Irta

Rácz Sándor.

Ára 1 forint 50 kr.

Amerikai szőlők

a Phylloxera ellenl védekezésnél

irta

dr. ROBOZ ZOLTÁN.

Ára kötve 1 frt 50 kr.

A WHITE ROT

vagy

A SZŐLŐ FAKÓRÓTHADÁSA.

Irta:

MEZEY GYULA.

Ára 30 kr.

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becserék 1/4 részéig 20-50 év közt iábra készpénzben. Birtokok felmondhat bár mikor, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Leboncolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjitalan. Beküldendő csekk: telekkönyvi kivonat, kataszterív. —

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet,
Budapest, Váczikörut 39

Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hatóságok és a legelőnyösebb földbirtokokra...

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

es és kir. szabad. hangszeripar

Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz.

Javítások pontosan teljesítenek.

Ócska hangszerek becsereitelenek.

Saját készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal eszközöltetik

Cs. és kir. szabad.

„COLUMBUS“

ezimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és czernázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 frt és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus“ verőfej párja 1 frt.

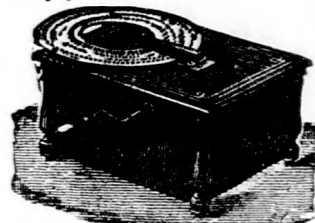
Legujabb! Legujabb!

INTONA

Elpusztíthatlan aczélhangokkal változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszereit minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz letzés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítenek.

Képes árjegyzék: a barminikáról; mechanikai zenélő-művekről és zenélő díszlárgyakról; s minden egyéb hangszerekről, hangszerkellékekről és húrokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntőde és gépgyár-részvénytársulat

⇒ BUDAPEST. ⇐

Ajánlja a vas- és aczelöntés, valamint a gépgyártás keretébe tartozó mindenféle cikkeket, különösen pedig a tisztelt gazdaközönséget érdeklő következő speciálisait:

HENGERSZÉKEKET

paraszt- és finom őrlésre, kéregöntetű sima és rovátkolt hengerekkel;

malmászati egyéb gépeket s teljes malom-berendezéseket,

TURBINÁKAT

a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztve, mik a vízikerekeket mind tartósságuk, mind nagyobb hatásfokuknál fogva messze fölülmulják, mindenféle szerkezetű

ZSILIPÉKET, ZSILIPKAPUKAT

stb.; mindenféle átmérőjű

öntött vasöveket alagesőajtókat, fűdéleserép- és téglavetőgépeket, czölöpverő-gépeket, anyagszállító-kocsikat,

gáz- és petroleum-motorokat,

GÁZ-, PETROLEUM-KALAPÁCSOKAT

kovácsműhelyek számára, mindenféle

szivattyúkat, spiritus-szállító vasuti kocsikat

kőmegmunkáló-gépeket, kenderkikészítő-gépeket,

GŐZGÉPEKET, UTIHENGEREKET és mindenféle

kőtörő-, zúzó- és aprózó-gépeket 470 utak készítéséhez;

Mechwart-féle FORGÓ GŐZEKÉKET,

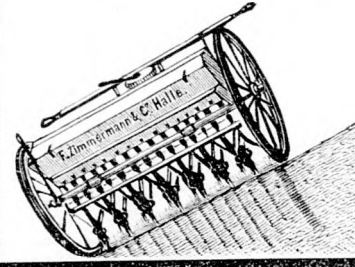
világításhoz vagy gépek hajtásához szükséges villamosságot bármely távolságra elvezető **dynamo-gépeket** stb. stb.

LOUIS FEDOR

nemzetközi gépcsarnoka

NYIREGYHÁZÁN.

Ajánlja felülmulhatatlan Zimmermann-féle sor- és szórvavetőgépeit, hegyes és sík talajra. Sack- és más rendszerű egy-, kétfő és hárombarázdas aczélekét, boronák, sima szeges, gyűrűs, Cambridge és Croskill hengereit. Szecska-, repavágók legkülönbözőbb kivitelben.

Daráló-gépek, 49

petroleum-motorait,

és lóherecséplőgépeit.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros

Budapest, VII. ker., Garay-utca 5—8. sz.

„PHÖNIX SZÜRŐK“

Elvállal: központi-, viz-, lég-, és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, angol clostettek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.; nemkülönben köszén-, olaj- és petroleum-váladekből nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek. -- Legjobb minőségű köagyg-csövek raktáron.

„Magyarország Földbirtokosai“

czimű mű

tartalmazza Magyarország 100 holdon felül bíró összes földbirtokosainak nevét, lakását, az utolsó posta megjelölésével, továbbá a birtokában levő földterület kimutatását a szántó-föld, kert, rét, legelő, szőlő, nádas, erdő és használatlan terület külön kimutatásával, megyék, járások és községeinkint csoportosítva.

Bolti ára kötve 16 forint, füzve 15 forint,

a „Független Ujság“ előfizetőinek lapunk kiadóhivatalánál (Budapest, üllői-út 29) posta-utalványon megrendelve

kötve 12 forint, füzve 11 forint.

Egy jó magaviseletű, 37 éves, erőteljes főmolnár, ki jelenleg egy elsőrendű cementgyárban 4 éve alkalmazva van,

állást keres

egy kisebb gőz- vagy vizimalomban, esetleg sör-, szesz- vagy cementgyárban. Érti a malomhoz tartozó összes szerelést és a faragást is. Állását minden 1-én és 15-én elfoglalhatja. Czim megtuható

87 „K. F. 65“ alatt kiadóhivatalban.

Párisi különlegességek! UJDONSÁG!

Valódi párisi szivacsok selyem burkolatban, tuczatja 5—6 frtig. — Valódi angol és francia gumi és halhólyag 3—8 frtig. — Pely-Porus (női különlegesség), 100-szori használata, darabja 2—2.50 kr. — Capot-americaianes 3 és 4 frt. Ajánlja továbbá valódi amerikai ruganyos és angol aczélrugó sérvkötőit és mindenemű bet gápolási cikkeket, a legjutányosab árban kaphatók. 10 frtnyi megrendelésnél 10%-nyi árengedmény.

LADÁNYI ISTVÁN, kötszergyáros

Budapest, Kerepesi-ut 53. (a Metropole-szálloda átellenében).

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, pontosan és titoktartás mellett eszközöltetnek. 77

HÁLÁS SZEREP.

Rogény. Irta: Erdélyi Gyula. Ára 30 kr.

KOSSUTH-EMLEK.

Emlékkönyv Kossuth Lajos életéről és szerepléséről 18 képpel.

Irta: Clair Vilmos.

A „Kossuth-Emlék“ tartalma: 1. Kossuth Lajos élete, 2. Kossuth a szabadságharcban, 3. Kossuth otthona, 4. Kossuth családja, 5. Kossuth nőtája, 6. Adomák Kossuth életéből, 7. Kossuth gyermekei a fogságban, 8. Kossuth kezeirása.

Ára 25 krajczár.

A megrendelt könyvek csak a pénz előleges be- küldése mellett küldhetők, mert az utánvételezés esetleg kétszer annyiba kerül, mint maga a megrendelt könyv.